Ochranářský plán

Na ostrově

2015 - 2024

ZO ČSOP Vlašim

(Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka)

1. Základní údaje

1.1. Název lokality

Na ostrově

1.2. Lokalizace

Kraj: Středočeský
Okres: Benešov
Obec: Tehov
Katastrální území: Nemíž

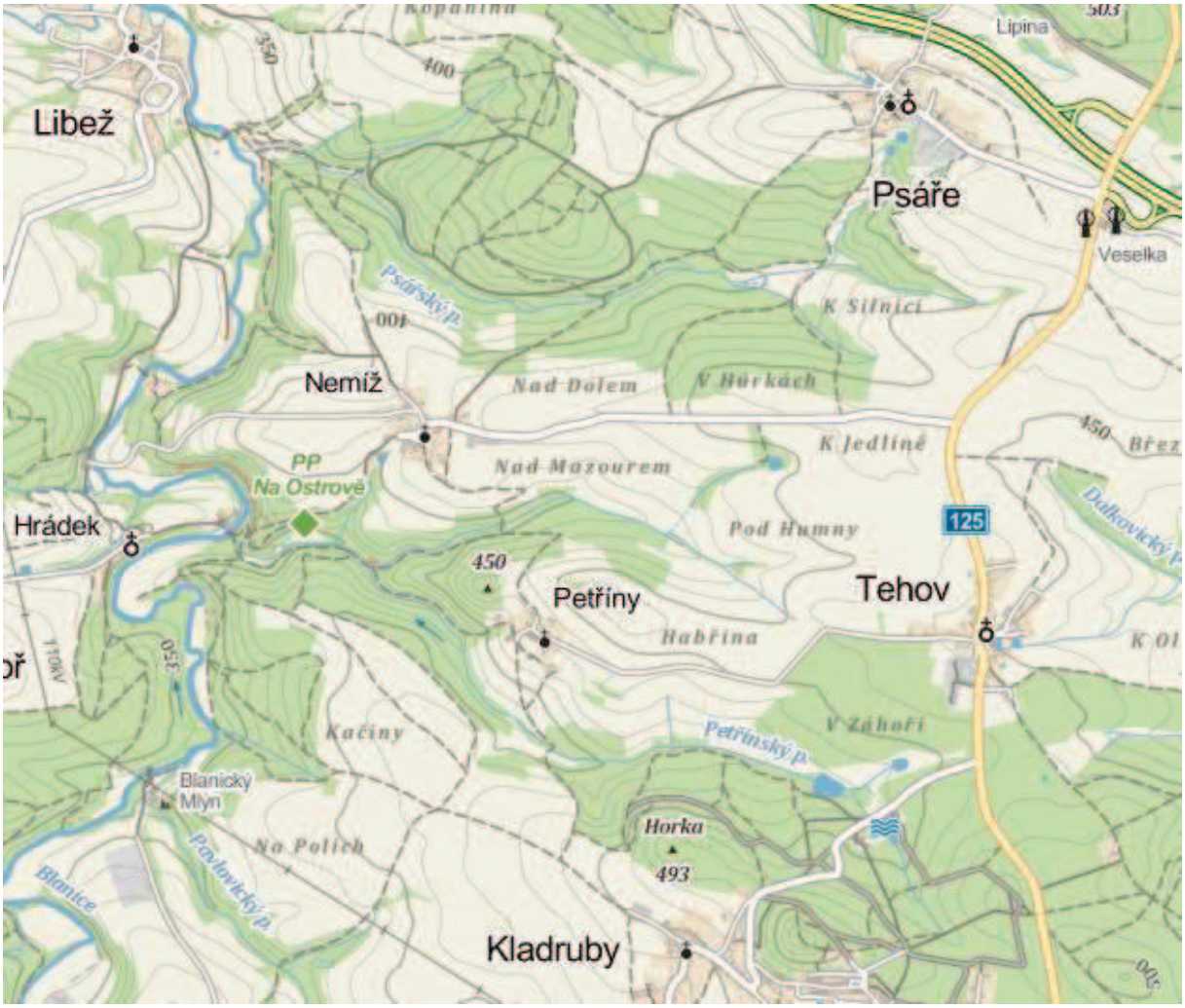

Obr.1. Lokalizace lokality Na ostrově. Zdroj: mapy.cz

1.3. Údaje o jednotlivých pozemcích

Celková výměra lokality: 5,7 ha

V roce 2014 – 2015 proběhla v k.ú. Nemíž digitalizace katastrálního operátu.

Parcelní situace je uvedena v příloze č.1.

číslo parcely	katastrální území	typ evidence	číslo Listu vlastnictví	výměra (m^2)	druh pozemku	skutečná funkce	vztah	vlastník
457/1	Nemíž	KN	186	24196	lesní pozemek	les	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
457/3	Nemíž	KN	186	4861	lesní pozemek	řídký les	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
458	Nemíž	KN	186	19138	lesní pozemek	les	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
470	Nemíž	KN	186	1586	trvalý travní porost	řídký les	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
471/1	Nemíž	KN	186	1496	orná půda	řídký les, cesta	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
745/1	Nemíž	KN	186	1775	ostatní plocha	ostatní komunikace	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
745/2	Nemíž	KN	186	70	ostatní plocha	neplodná půda	výpůjčka	ČSOP (ÚVR)
455	Nemíž	KN	165	2644	ostatní plocha	neplodná půda	vlastník	ČSOP Vlašim
456	Nemíž	KN	165	914	ostatní plocha	neplodná půda	vlastník	ČSOP Vlašim

Vzhledem k tomu, že pozemky ve vlastnictví ČSOP Vlašim sousedí s pozemky ve vlastnictví ÚVR ČSOP a pozemky jsou hospodářsky propojeny, je ochranářský plán zpracován pro celou lokalitu, tedy vč. pozemků ČSOP Vlašim.

2. Charakteristika lokality

2.1. Přírodní poměry

2.1.1. Geologie a reliéf

Přírodní památka leží jihozápadně od obce Nemíž na pravém svahu údolí Petřinského potoka (též zvané "Údolí ticha"), ústícího západně od území do řeky Blanice. Svah má J až JV expozici, je poměrně strmý, s vystouplými skalisky. Nadmořská výška území se pohybuje od 340 do 390 m.n.m.

Klimaticky patří lokalita do oblasti mírně teplé, do okrsku mírně teplého, mírně vlhkého, s mírnou zimou. Průměrná roční teplota je udávána 7ºC, roční úhrn srážek 600 mm. Vzhledem ke geomorfologii území lze konstatovat posun k vyšší roční průměrné teplotě a nižšímu úhrnu srážek. Tento fakt dokládá i charakter vegetace.

Geologický podklad tvoří biotitické a silimaniticko-biotoitické pararuly, místy vystupující na povrch jako skaliska. Půdy jsou mělké, skeletovité. V jižní části území přechází svah v údolní nivu s nivními půdami vyvinutými v různé mocnosti na náplavech.

2.1.2. Hydrologické poměry

Název vodního toku	Petřinský potok
Číslo hydrologického pořadí	1-09-03-022 (řeka Blanice)
Úsek dotčený ochranou	cca 300 m.
Charakter toku	bystřinný
Příčné objekty na toku	Nejsou
Správce toku	Lesy ČR - Lesní meliorační správa

2.1.3. Vymezení biotopů

V regionálně biogeografickém členění České republiky (Culek, 1996) náleží území do Posázavského bioregionu (1.22). V geobotanické rekonstrukční mapě (Mikyška) jsou v území vyznačeny acidofilní doubravy a v údolí luhy a olšiny. V mapě potenciální přirozené vegetace (Neuhauslová, 1998) je v území vymapována biková a/nebo jedlová doubrava (*Luzulo albidae-Quercetum petrae, Abieti-Quercetum*).

Většinu území tvoří lesní kultury s dominantní borovicí lesní (*Pinus sylvestris*) s přimíšeným smrkem ztepilým (*Picea abies*), břízou bradavičnatou (*Betula pendula*), dubem letním (*Quercus robur*) a zimním (*Q. petrea*). Z výsadeb se do území rozšiřuje též akát (*Robinia pseudoacacia*). V keřovém patře roste jalovec obecný (*Juniperus communis*), rostoucí samostatně i ve skupinách. Dalšími druhy jsou růže šípková (*Rosa canina*), bez hroznatý (*Sambucus racemosa*). Bylinné parto je v kultuře chudé, nicméně zde nalezneme druhy acidofilních a teplomilných doubrav: kostřavu ovčí (*Festuca ovina*), smolničku obecnou (*Viscaria vulgaris*), silenku nicí (*Silene nutans*), mateřku trojžilnou (*Moehringia trinervia*).

Na prosvětlených místech (plocha č.1, 2 a 12) se zachovaly zbytky společenstva širokolistých suchých trávníků (svaz *Bromion erecti*), dříve udržovaných pastvou. Dominantním druhem je válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), dále se vyskytují chrpa čekánek (*Centaurea scabiosa*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), smělek jehlancovitý (*Koeleria pyramidata*), devaterník penízkový (*Helianthemum nummularium*), violka chlupatá (*Viola hirta*) a bojínek Boehmerův (*Phleum boehmeri*). Výskyt tohoto společenstva je regionálně velmi významný, zvláštní pozornost je mu věnována též v rámci soustavy NATURA 2000.

Na prosvětlených místech po vykácení borovice nastupují i druhy lesních pasek jako je třtina výběžkatá (*Calamagrostis epigejos*), ostružiník (*Rubus fruticosus*), maliník (*R. idaeus*), konopice ozdobná (*Galeopsis speciosa*) a jahodník obecný (*Fragaria vesca*) – plocha č.2.

Ve spodní části svahu a na přechodu lesa a louky (plochy č.5, 6 a 11) se vyskytuje biotop suchých vřesovišť nížin a pahorkatin (svaz *Genistion*). Význačný je vřes obecný (*Calluna vulgaris*), dále zde rostou suchomilné acidofyty jako kostřava ovčí (*Festuca ovina*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*), pavinec horský (*Jasione montana*) a další druhy jako třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*) a mateřídouška vejčitá (*Thymus pulgeoides*). I do těchrto částí zasahuje jalovec (*Juniperus communis*), doprovázený janovcem metlatým (*Sarothamnus scoparius*). I toto společenstvo je významné z hlediska ochrany přírody i fytogeograficky.

Na vlhčích místech s hlubší půdou (plocha č.1 a 13) se tvoří přechody k trávníkům mezofilních ovsíkových luk (svaz *Arrhenatherion*). Nalezneme zde druhy jako ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), lipnice luční (*Poa pratensis*), zvonek rozkladitý (*Campanula patula*), mrkev obecnou (*Daucus carota*) a medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*).

V údolí u potoka (hlavně plocha č.9 a 10, částečně č.11 a 13) se rozkládají vlhké pcháčové louky (svaz *Calthion*) částečně obnovené redukcí mladého potočního luhu. Roste zde skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*) a pomněnka bahenní (*Myosotis palustris*). Při okrajích louky jsou přechody k potočnímu luhu, který nalézáme i v západním pokračování údolí směrem k Blanici, kde roste olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a střemcha obecná (*Prunus padus*). Všechny části louky jsou pravidelně koseny.

Na svahu se vyskytují i maloplošné biotopy, které zvyšují diverzitu území. Jedná se o svahová prameniště (plocha č.4 a 7), které doprovází vlhkomilné rostliny jako sítina klubkatá (*Juncus conglomeratus*) a sítina rozkladitá (*J.effusus*), dále máta rolní (*Mentha arvensis*) a karbinec evropský (*Lycopus europaeus*).

V západní části se na obnažených výslunných skalách (plocha č.8) vyskytuje štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin zastoupená sleziníkem severním (*Asplenium septentrionale*), kostřavou ovčí (*Festuca ovina*), řeřišničníkem písečným (*Cardaminopsis arenosa*), zvonkem okrouhlolistým (*Campanula rotundifolia*), jestřábníkem chlupáčkem (*Hieracium pilosella*) a chmerkem vytrvalým (*Scleranthus perennis*).

2.1.4. Flóra

Hlavní předmět ochrany:

Vědecké jméno taxonu	České jméno taxonu	Významnost				Početnost	Lokalizace	Nároky na zachování populace druhu
		HD	Bern I	§	RL			
Juniperus communis L.	jalovec obecný			C3		270	skalnatý zalesněný svah	biotop světlého lesa

Význačné a typické taxony rostlin na lokalitě:

Základní druhy rostlin byly uvedeny ve vymezení biotopů. Na lokalitě byl proveden dílčí floristický průzkum mj. pro sledování vlivu pastvy na vegetaci. V rámci průzkumu byly založeny dvě monitorovací plochy, ze kterých byl odečten standardní fytocenologický snímek. Zápisy z monitorovacích ploch jsou uvedeny v příloze.

Území je bohaté mykologicky. Mykologický průzkum (Svrček, 1982) popsal v území výskyt celkem 123 druhů hub. K nejpozoruhodnějším patří na výskyt diskomycetu *Chloroscypha sabinae* a kornatcovité houby škrobntce dvouvýtrusého (*Aleurodiscus norvegicus,* české jméno dle Fr. Kotlaby*),* které zde mají jediný známý nález na území České republiky. Oba druhy jsou vázány na jalovec.

2.1.4. Fauna

Ucelený faunistický průzkum území nebyl proveden. Dílčí průzkum zaměřený na motýly (Záruba,1997b) potvrdil výskyt zajímavých druhů jako je *Dichomeria juniperella* (druh lesostepí, vázaný na jalovec) nebo obdobná *Eupithecia sorbinata*.

Stejný autor provedl dílčí průzkum jepic (Záruba,1997a). Průzkum byl proveden v Petřinském potoce včetně úseku u chráněného území. Byl zjištěn výskyt např. druhu *Baetis rhodani* a *Baetis vernus*. Průzkum jepic potvrdil kvalitní čistou vodu v potoce, tento fakt podporuje i výskyt střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*). Dílčí údaj o broucích přinesl Špryňar (2002), který uvádí výskyt druhu *Trachodes hispidus*. Hojná je drobná ptačí fauna, která v jalovcích nalézá příležitost k hnízdění. Vyskytuje se zde např. ubývající konopka obecná (*Acanthis cannabina*).

2.2. Ekologické souvislosti

2.2.1. Velikost

Vymezení lokality je dáno rozšířením populace jalovce obecného, která je vázána na bývalé obecní pastviny. Lokalita je z větší části shodná s vymezením přírodní památky „Na ostrově“, ale v západní části leží část přírodní památky mimo lokalitu ochranářského plánu. Tato část přírodní památky je silně degradována nárosty akátů a bez výskytu jalovců. Naopak ve východní části lokalita ochranářského plánu zahrnuje i pozemky mimo přrodní památku, protože jsou zde cenné louky a plochy s výskytem jalovce mimo chráněné území.

Pro přítomnou populaci jalovce obecného je vymezení dostatečným rozsahem pro zajištění ochrany – je obsažena celá populace i plochy pro potenciální rozšíření. V okolí

lokality – na pozemku p.č. 454/1 KN, k.ú. Nemíž se vyskytují další fragmenty bývalých pastvin, na které by mělo smysl jalovec rozšířit. Aktuálně jsou tyto plochy pouze evidovány.

2.2.2. Reprezentativnost (zachovalost) fyziotypů/biotopů

Reprezentatnivnost biotopu je průměrná.

2.2.3. Obnovitelnost fyziotypů/biotopů a druhových populací

Populace na lokalitě je obnovitelná. V případě zničení populace lze sadovnicky na lokalitu druh vrátit, nicméně s již odlišným genofondem. Pro zajištění další existence populace se navrhují aktivní zásahy.

2.3. Právní souvislosti

2.3.1 Ochrana přírody a krajiny

Lokalita je z větší části zvláště chráněným územím.

ZCHÚ	přírodní památka Na ostrově
vyhlášena	1973
rozloha	4,21 ha
plán péče	1.1.2006 – 3.12.2015

Hranice přírodní památky jsou vyznačeny v příloze č.1.

2.3.2. Územně plánovací dokumentace a další právní vztahy k lokalitě

V platném územním plánu Obce Tehov je lokalita zařazena jako lesní pozemek a zvláště chráněné území. Tento územní plán je z roku 2011. Lokalita je vymezena jako lokální biocentrum ÚSES.

2.4. Socio-ekonomické poměry - využívání území a jeho okolí, ovlivňující lokalitu, v minulosti a současnosti

V 1.polovině 20. století bylo území využíváno jako obecní pastvina s pastvou koz a ovcí. V období kolem roku 1950 byly pastva ukončena v souvislosti s hospodářsko-společenskými změnami. Následoval nástup dřevin - jednak cílený (zalesnění borovicí), jednak náletovými dřevinami - bříza. Pastviny jsou dobře zachyceny na dobových mapových podkladech – obr. 2 a 3. Jalovec jako světlomilný druh špatně snášel zastínění vzrůstajícími dřevinami, slábl, prosychal a na řadě míst i odumíral.

Obr.2. Lokalita na historické základní mapě ČR (1952). Zdroj: mapový server Zeměměřického úřadu.

Obr.3. Lokalita na SMO5 z r. 1952. Zdroj: mapový server Zeměměřického úřadu.

2.4.1. Ochrana přírody

V 60. letech se o lokalitu začínají zajímat přírodovědci z regionu. Ochranu přírody na lokalitu upozornil Zelený (1966). V roce 1968 lokalitu navštívili pracovníci státní ochrany přírody, bylo doporučeno vyhlásit zde chráněné naleziště a byla konstatována nutnost prosvětlení porostu. V roce 1972 bylo území vyhlášeno jako chráněné naleziště. V letech 1973 a 1974 byl proveden první těžební zásah, kterým se odstranila část borovicového porostu. Stav části populace jalovce se tím zlepšil.

V průběhu 70. let bylo území několikrát navštíveno pracovníky státní ochrany přírody (např. 1973 J.Čeřovský) za účelem získání dalších informací o území. V roce 1977 byla M. Molíkovou zpracována botanická inventarizace území, v práci bylo zakresleno i rozšíření biotopů v území. Následně v roce 1979 byla provedena další opatření k prosvětlení porostu. Opatření realizoval LZ Kácov.

V 80. letech se území dostává do zájmu i dobrovolných ochránců přírody (ČSOP Benešov). Pozoruhodná jsou zjištění mykologického průzkumu z těchto let (Svrček,1982). V roce 1989 zpracoval J. Unar lesnickou inventarizaci území. V tomto období bylo také území označeno pásovým značením a tabulemi.

Od počátku 90. let provádí managementová opatření v území ZO ČSOP Vlašim. Zásahy spočívají v sečení luk, odstraňování padlých stromů z území, údržbě značení a informačních tabulí. Z podnětu organizace proběhly i dílčí průzkumy bezobratlých (Záruba,1997a,b). V rámci záchranného programu bylo v letech 1997 a 1998 dosazeno do území cca 300 mladých jedinců jalovce. Sadební materiál pocházel z řízků a plodů ze starších místních jedinců. Bohužel výsadba nemohla být v té době doplněna rozsáhlejším prosvětlením a většina z vysazených jedinců uhynula. Od roku 1997 byl ZO ČSOP Vlašim nájemcem pozemků a louky v údolí potoka pod lesem byly i odkoupeny.

Od roku 1991 se na části louky v jižním okraji PP koná letní tábor mladých ochránců přírody. Po dobu 15 dnů (přelom července a srpna) je tak louka vystavena intenzivnímu sešlapu. V dlouhodobém horizontu 20 let nejsou na louce pozorovány známky degradace. Existenci letního tábora je nutno hodnotit pozitivně, protože plní nezanedbatelnou funkci v EVVO a účastníci letního tábora podílí i na managementových opatřeních (práce s ovcemi, odstraňování křovin).

V roce 2006 zpracoval ČSOP Vlašim pro Krajský úřad Středočeského kraje plán péče, do kterého byl zahrnut i návrh obnovy pastvy na lokalitě. Na základě plánu péče byla zpracována žádost o výjimku z lesního zákona pro pastvu na lesních pozemcích, která byla v roce 2008 rozhodnutím Krajského úřadu Středočeského kraje povolena. Již v roce 2008 byla realizována pilotní pastva s velmi dobrými výsledky.

V letech 2010-2012 bylo na lokalitě vybudováno trvalé ohrazení z prostředků Operačního programu Životní prostředí na základě územního rozhodnutí vydaného Městským úřadem Vlašim. Zázemí pastvy zabezpečuje dřevěná salaš, která je součástí rozhodnutí. Ohrazení rozděluje lokalitu do několika oplůtků ve kterých je možno regulovat stupeň vypasení plochy. Lokalita je pravidelně přepásána stádem ovcí.

V roce 2012 byla lokalita vykoupena z prostředků sbírky „Místo pro přírodu“ do majetku ÚVR ČSOP. Kromě majetkové stabilizace byl výkup pozemků důležitým krokem v posílení statutu pozemkového spolku na lokalitě, neboť Krajský úřad v rámci zajišťování managementových prací na zvláště chráněných území ve své správě preferoval najaté smluvní dodavatele.

2.4.2. Zemědělství

V minulosti byla lokalita využívána jako pastvina, následně byla zalesněna. Louky v jihovýchodní části jsou vedeny jako travní porost. Na lokalitu mírně negativně působí splachy z orné půdy na sever od lokality.

2.4.3. Lesnictví

Na lokalitě jsou lesní i nelesní pozemky.

Přírodní lesní oblast	10 Středočeská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	106801 Vlašim
Výměra LHC na lokalitě (ha)	5,01
Období platnosti LHO	1.1.2011– 31.12.2020

Les zvláštního určení

Na základě žádosti ČSOP Vlašim byly lesy na lokalitě zařazeny rozhodnutím Krajského úřadu Středočeského kraje č.j. 48819/2008/KUSK OŽP/SM/2 do kategorie lesa zvláštního určení o celkové výměře 4,81 ha do kategorie 32a – lesy v přírodních památkách. Pro hospodaření v lese zvláštního určení je určující plán péče o PP Na ostrově.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast: 10 Středočeská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
1Z	Zakrslá doubrava	BO7-9, DBZ+2, BK0-2, HB0+, LP+, BR0-1	1,9390	42
2C	Vysýchavá buková doubrava	BO0-1, DBZ5-8, BK0-2, HB+3, LP+2, BR+2	0,2621	6
3D	Obohacená dubová bučina	JD+2 DBZ+3 BK 5-7 HB 0-1 JV 0-1 LP+2 (JS JL)+ (TŘ OS) 0+	0,3028	7
3J	Lipová javořina	JD+2, duby+2, BK1-5, HB+2, JV1-4, JS+1, JL+1, LP1-4, TS 0+	1,0218	21

3K	Kyselá dubová bučina	JD+2, BO0+, DBZ+3, BK 5-7, LP+1, HB0+	0,1851	4
bezlesí			0,9112	20
Celkem			**4,6220**	**100 %**

V tabulce jsou uvedeny údaje týkající se pouze lesních pozemků. Je zajímavé, že např. cesta p.č.745 má vytvořenu typologii, zatímco nekatastrovaná cesta přes pozemky p.č.457/1 a 458 ne. Rozdíl výměr mezi katastrem nemovitostí a lesnickými podklady je dán nepřesnými a rozdílnými mapovými podklady.

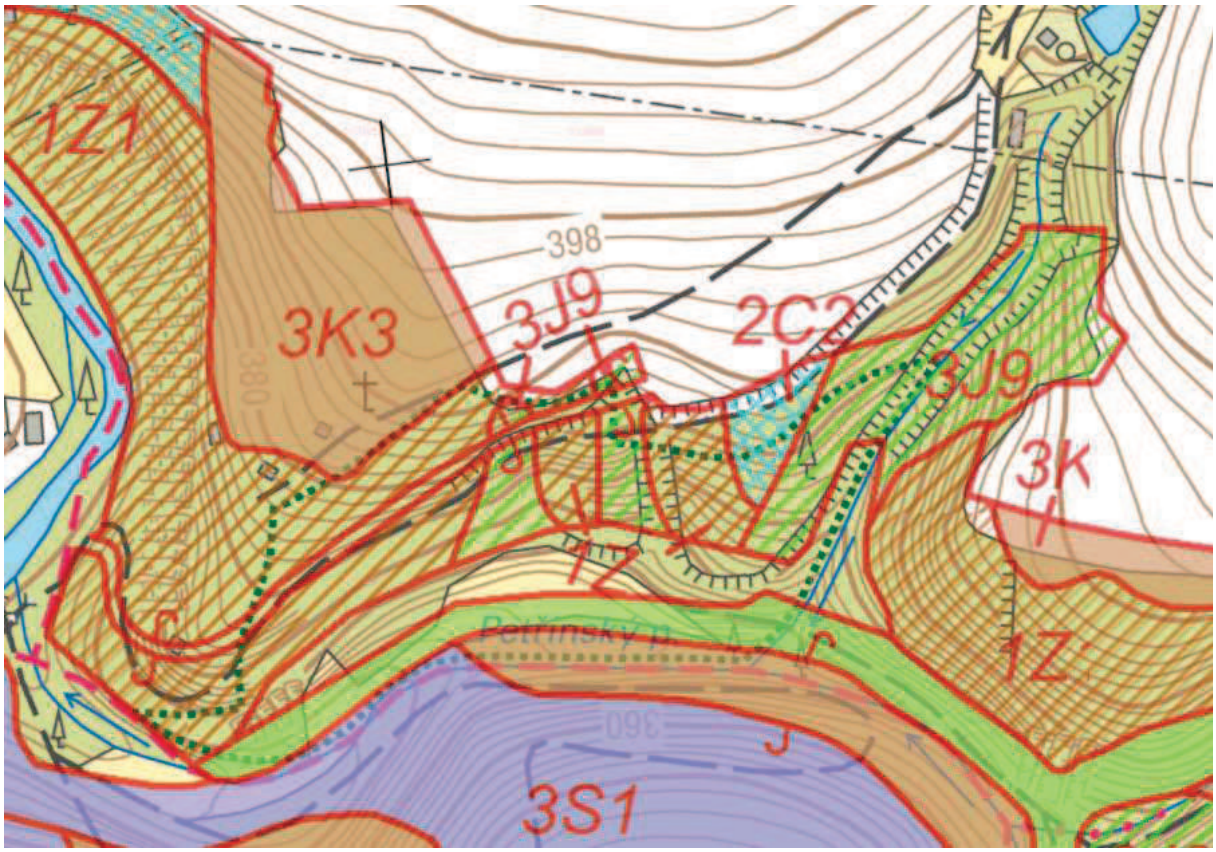

Obr. 4: Vymezení lesních typů na lokalitě a v okolí. Názvy souborů lesních typů uvedeny v tabulce výše. Zdroj: Mapový server ÚHÚL

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Přirozená skladba v tabulce byla stanovena podle Macků (1999 (1), in. Vrška, Hort (2003)). Zkratky dřevin jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.

Jak je vino z tabulky, je potenciální přirozená skladba dřevin na lokalitě poměrně bohatá a odpovídá vesměs různým typům doubrav. Současná skladba dřevin s výraznou převahou borovice odpovídá historickému jednorázovému zalesnění doplněnému o nálety.

Problematika jalovce

Bohatý výskyt jalovce je pozůstatkem historického využití lokality. Zalesněním a následným přerůstáním hustým porostem borovic byla populace jalovce oslabena. Prosvětlením porostu borovice (1974, 1979, 90-tá léta) opakovaně potvrdilo kladný vliv na vitalitu jalovců v podrostu. Posílení populace výsadbou mladých jedinců nebylo příliš úspěšné.

Dle poznatků o rozmnožování jalovce obecného (Žížala, Pešout, 1997) je důležité, aby osemení plodů (resp. dužnatých šištic) bylo narušeno v trávicím traktu zvířat. Přitom dochází

k značnému zlepšení klíčivosti. Nelze zanedbat ani fakt, že semena vychází z trávicího traktu obalená trusem a tak jsou chráněny proti vysychání, mají též počáteční zásobu živin.

Pastva prozatím nepřinesla výrazný nárůst semenáčků nebo mladých jedinců jalovce. Proto by bylo vhodné posílit populaci výsadbou řízků, případně síjí. Výsadba by se uskutečnila do prosvětlených ploch.

Výjimka na provádění pastvy

Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje č.j.67527/2008/KUSK OŽP/SM/2 není v platnosti časově omezeno, výkon pastvy je vázán na zahrnutí tohoto způsobu managementu do plánu péče o PP Na ostrově. Pro následující období je nutné zařadit pastvu i do nového plánu péče o PP.

Provádění těžby

Vzhledem k tomu, že současná LHO je objemově již naplněna, bude nutné další těžební zásahy provádět na základě jednotlivého oznámení správnímu úřadu státní správy lesů – Městskému úřadu Vlašim. Objem těžby bude určován dle tohoto ochranářského plánu a plánu péče o přírodní památku Na ostrově.

2.4.4. Rekreace a sport

Lokalita je tradičním místem pořádání letního tábora. Návštěvnost lokality je občasná, spjatá s tradiční cestou na blízké poutní místo – Hrádek. U této cesty, která prochází napříč lokalitou mimo pastevní ohrady, jsou umístěny informační tabule. Vlastní lokalita je ohrazena pastevními ohradníky a přístupná pouze brankami.

2.4.5. Myslivost a rybářství

Lokalita je součástí honitby CZ2125110029 - Psáře. Nájemcem honitby je Myslivecké sdružení Pavlovice, Psáře 58, Kontaktní osoba: Václav Šťastný, telefon: 605 223 833. Na lokalitě nejsou myslivecká zařízení.

2.4.6. Výchovné a vzdělávací využití

Na lokalitě byly v roce 2008 umístěny 3 informační tabule s údaji o přírodních hodnotách, významu lokality a činnosti pozemkového spolku.

Lokalita je vhodná jako exkurzní objekt. ZO ČSOP Vlašim má lokalitu zařazenu v programech vzdělávání pro pedagogy a dalších vzdělávacích aktivitách (např. Ekologická olympiáda, činnost oddílu MOP).

2.4.9. Další využití

Ve východní části lokality je u závory u cesty umístěn včelín. Vlastníkem je Milan Havel, člen ČSOP Vlašim.

2.5. Možné konflikty zájmů

Hospodářský zájem produkce dřeva na lesních pozemcích se v území vylučuje s ochranou jalovce a na něj navázaných druhů. Lesní hospodaření v území proto bude vždy vyžadovat specifickou péči o les vyžadující výjimky z lesního zákona.

3. CÍLE A OPATŘENÍ

3.1. Dlouhodobé cíle ochranářského plánu

1. Zachování předmětu ochrany – populace jalovce obecného na lokalitě.
2. Změna dřevinné skladby lesa na přirozenou.
3. Podpora biodiverzity na lokalitě.
4. Veřejnost z regionu informovaná o významu lokality.

3.2. Modifikující faktory a jejich zhodnocení

- Hospodaření v přírodní památce podléhá schválení úřadem ochrany přírody, kterým je Krajský úřad Středočeského kraje. Může nastat nesoulad mezi zájmy deklarovanými tímto plánem péče a požadavky úřadu, např. v objemu těžby dřeva.
- Hospodaření na lesních pozemcích podléhá lesnímu.zákonu. Pastva v lese jako specifický způsob péče o les musí být legislativně ošetřena.

3.3. Operativní cíle ochranářského plánu

- Udržení populace jalovce v počtu 200 vitálních jedinců.
- Zajištění právního zabezpečení hospodaření na lokalitě (snížené zakmenění, pastva na lesních pozemcích).
- Zajištění pastvy (mimo ploch 9, 15, 16, 17) po dobu platnosti plánu.
- Zvýšení množství padlého dřeva na plochách č.4, 5, 8, 15 na 50m^3.
- Dosažení 25% přirozené druhové skladby dřevin do roku 2023.
- Prezentace lokality různým cílovým skupinám veřejnosti.

3.4. Navrhovaná opatření s určeným termínem, náklady a zodpovědností za realizaci

1. Udržení populace jalovce v počtu 200 vitálních jedinců.

   1.1. Lesnické zásahy:

   1.1.1. Výběrná těžba 60m^3 z ploch 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 14, 15.

plocha	těžba (m3)	termín
3	5+5+5	2018, 2020, 2023
4	3	2017
5	3	2017
6	5+5	2019, 2022
7	3+3 (3 dole u cesty, 3 v ploše)	2016, 2018
8	2	2020
12	3+3+3	2015, 2016, 2017
14	3+2	2020, 2021
15	3+3+1	2021, 2022, 2023

   1.1.2. Výřez keřů bezprostředně zastiňujících jalovec a trávníky.

   1.2. Pravidelný monitoring lokality:

   - sčítání jalovců 1x za 5 let
   - pořizování fotografické dokumentace lokality pravidelně kolem 1. 3.

   1.3. Aktivní podpora populace:

   - odběr řízků a semen z jalovců na lokalitě
   - předpěstování a zpětná výsadba na lokalitě na plochách 2 a 12

2. Zajištění právního zabezpečení ochrany přírody na lokalitě.

   2.1. Zařazení pastvy do plánu péče o PP Na ostrově 2016 - 2025

   2.2. Prodloužení zařazení do lesů zvl. určení v r. 2020

2.3. Zajištění hospodaření v lese – zajištění vlastního OLH, zpracování vlastní LHO

3. Zajištění pastvy (mimo ploch 9, 15, 16, 17) po dobu platnosti plánu.

3.1. Zajištění vícezdrojového financování pastvy – hospodářská činnost (prodej ovcí), management ZCHÚ, prostředky dotační (OPŽP) i mimo

4. Zvýšení množství padlého dřeva na plochách č.4, 5, 8, 15 na 40m^3

4.1. Ponechávání padlého dřeva listnáčů na plochách do potřebné kubatury, možno i více (50m^3).

5. Dosažení 25% přirozené druhové skladby dřevin do roku 2023.

5.1. Zahrnutí požadavků ochranářského plánu do práce OLH (zpracované LHO).

5.2. Ochrana přirozeného zmlazení listnáčů (indiv. ochrana).

5.3. Dosadba vybraných dřevin (dub letní, buk lesní).

6. Prezentace lokality různým cílovým skupinám veřejnosti.

6.1. Realizace vycházky na lokalitu (opakovaně, možno spojit s dalším tématem – 1x za 2 roky).

6.2. Zahrnutí lokality do výukových programů.

6.3. Pokračování činnosti letního tábora na lokalitě.

6.4. Prezentace lokality v rámci přehledů činnosti ČSOP Vlašim.

6.5. Prezentace lokality v místních, regionálních i celostátních médiích.

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1. Použité podklady a zdroje informací

4.1.1. Bibliografie a další údaje

- Plán péče o PP Na ostrově 2006-2015.
- Oblastní plán rozvoje lesů – PLO 10 – Středočeská pahorkatina. 2001 – 2010.
- LHO pro LHC 106801. Platnost 1.1.2001 – 31.12.2010
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M. (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Culek M. (eds.) (1995): Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.
- Culek M. a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky II.díl. AOPK ČR, Praha.
- Neuhauslová Z. a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

4.1.2. Fotografické snímky a dokumentace

Fotografická a další dokumentace k lokalitě je uložena v lokalitní knize „Na ostrově“ v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim, Pláteníkova 264, Vlašim v tištěné a digitální formě.

Plán péče zpracoval:
ČSOP Vlašim
Pláteníkova 264
258 01 Vlašim
Tel. 317 845 169
e-mail: vlasim@csop.cz
garant zpracování: Ing.Mgr.Martin Klaudys

Příloha č.1 Parcelní situace Na ostrově

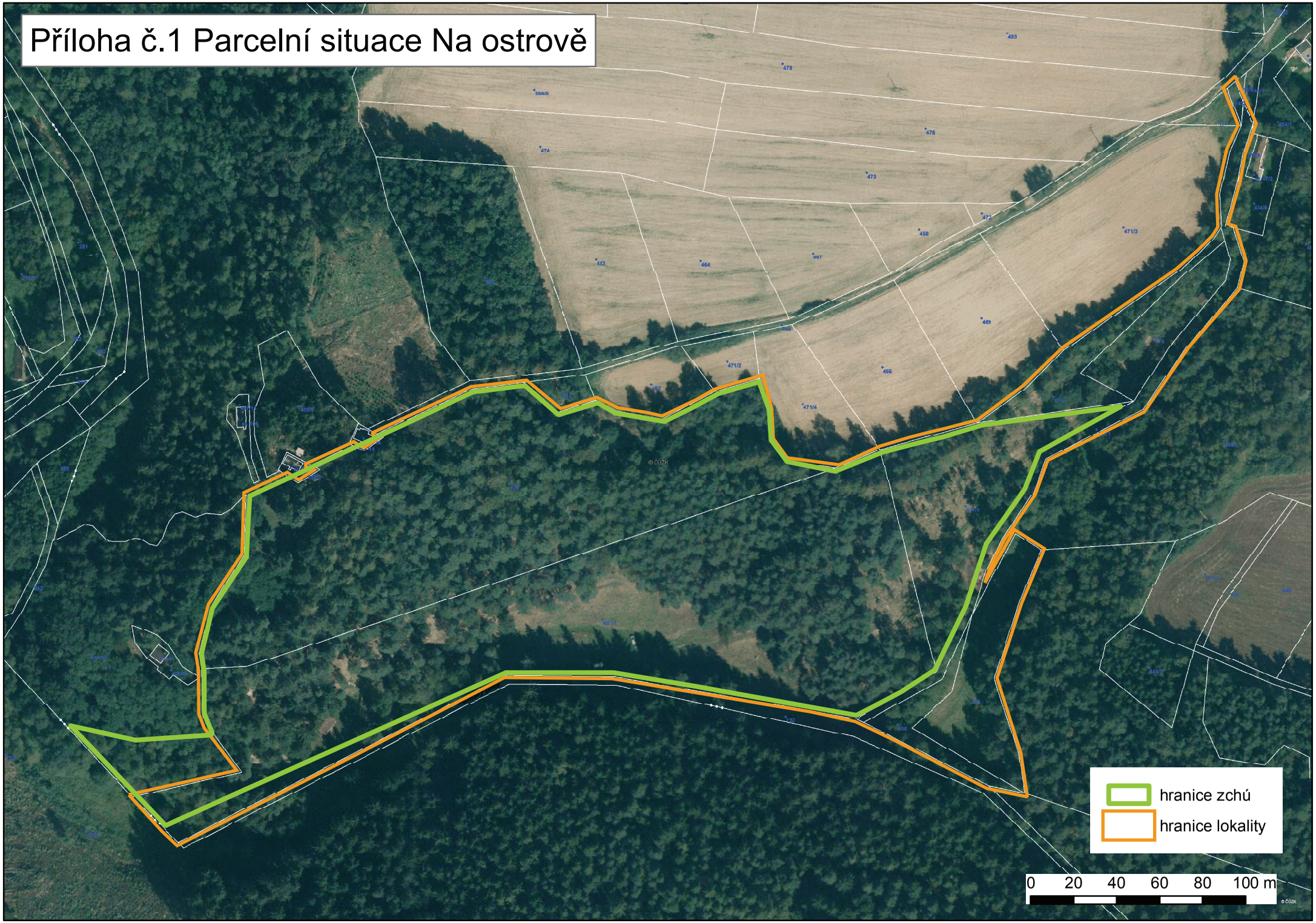

Příloha č.2 Počet jedinců jalovce obecného na lokalitě Na ostrově v r.2013

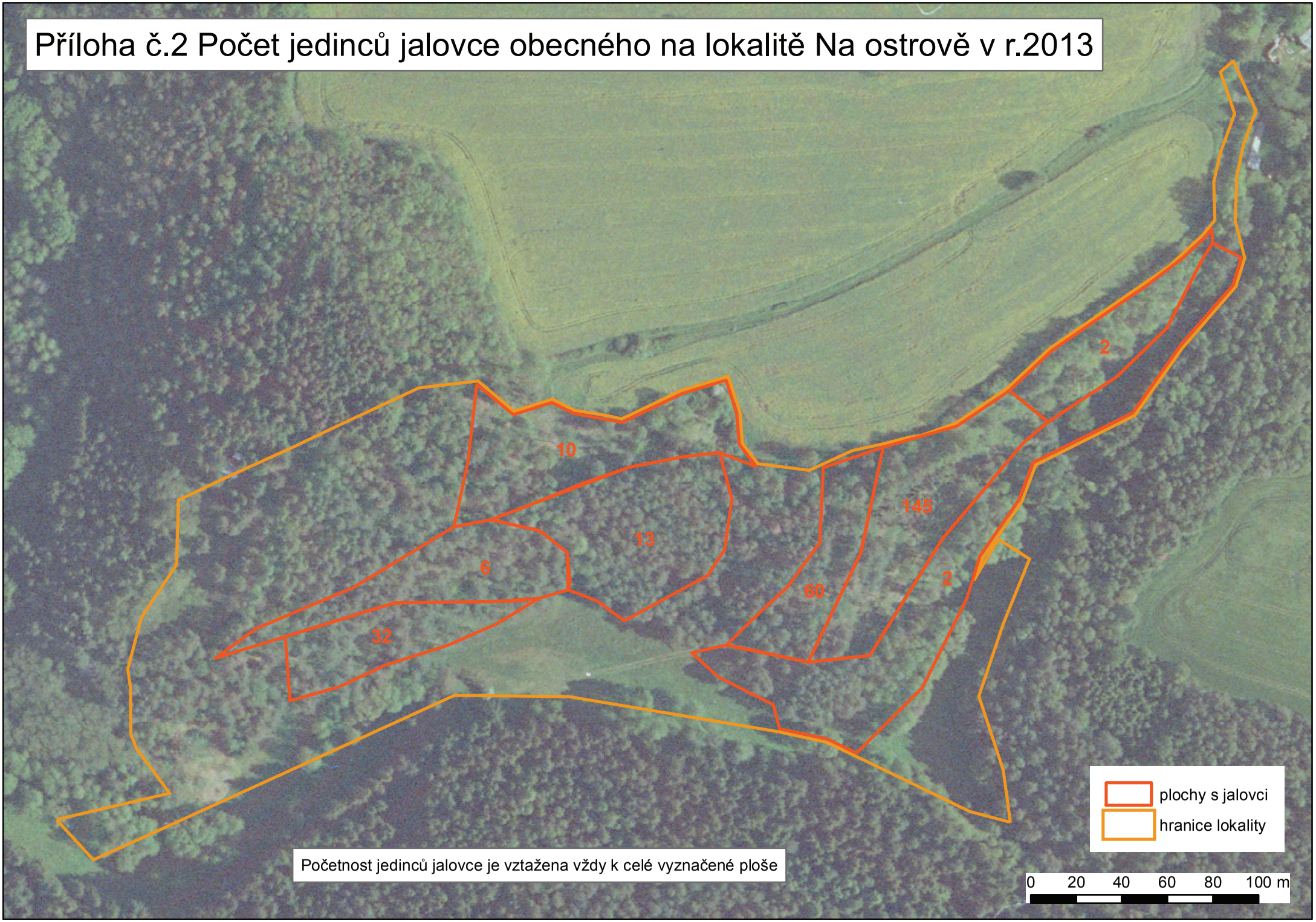

Početnost jedinců jalovce je vztažena vždy k celé vyznačené ploše

FORMULÁŘ PRO TMP - SUCHOZEMSKÉ BIOTOPY

ID plochy		Název			**Na ostrově 01**
Lokalizace	Na ostrově - svah				
Nadm. výška	355				
Kód biotopu	T5.5	Datum výběru	21.6.2013	Autor výběru	Klaudys
Souřadnice SB	Lat.	49° 44,379'		Lon.	14° 55,754'
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	

Náčrt plochy

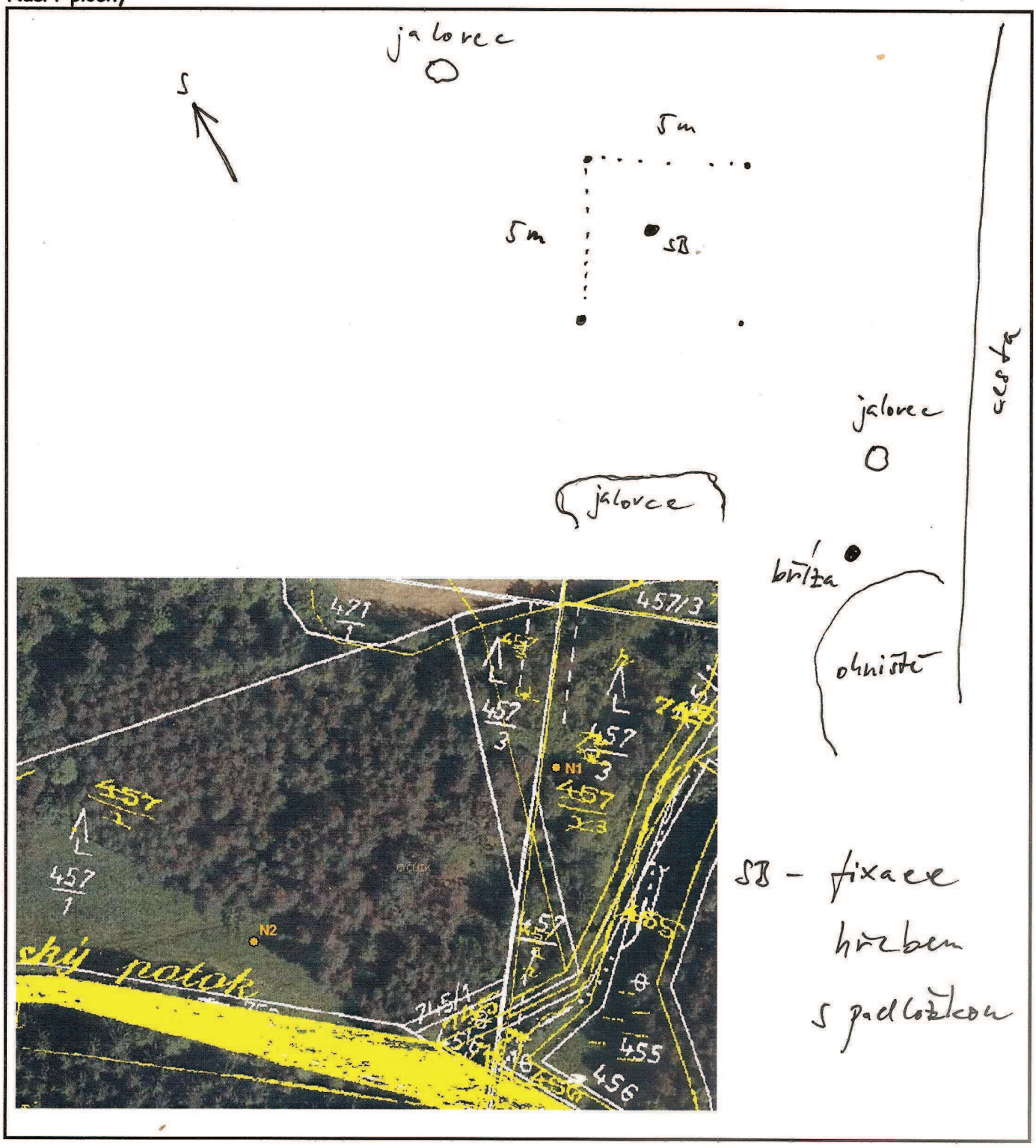

Datum zápisu	Autor zápisu	Velikost plochy (m^2)	Reliéf	Expozice	Sklon svahu
21.6.2013	*Klaudys*	*25*	*svažitý*	*J*	*10°*

Pokryvnost (%)

E3	-	E2	*5*	E1	*70*	E0	*30*	Celkem	*80*	Výška E1 (cm)	*10*

Seznam druhů po patrech včetně pokryvnosti

E2:
Betula pendula +

E1:
Quercus robur r
Prunus spinosa +
Rubus sp. +
Betula pendula r
Rosa canina r
Frangula alnus r
Corylus avellana r
Euphorbia cyparissias +
Gallium mollugo 2
Fragaria vesca 2
Veronica officinalis 1
Achillea millefolium 1
Aegopodium podagraria +
Triforium repens +
Cirsium vulgare r
Galeopsis speciosa r
Dactylis glomerata +
Viola canina r
Holcus mollis 1
Carex humilis +
Hypericum perforatum +
Myosotis sp. +
Galium aparine r
Avenella flexuosa r
Anthriscus sylvestris r
Agrostis capillaris +

Vlivy, management (viz VMB)

Vliv: pastva, mýcení křovin	**ano** - ne - nezjištěn
Vliv:	**ano** - ne - nezjištěn

Poznámka

Kopečky mraveniště

Fotodokumentace

Číslo	*1*	Souřadnice bodu	Lat.		Lon.	
		Popis	*Od cesty*			
Číslo	*2*	Souřadnice bodu	Lat.		Lon.	
		Popis	*Shora od jalovců*			

Foto 1

Foto 2

FORMULÁŘ PRO TMP - SUCHOZEMSKÉ BIOTOPY

ID plochy		Název			Na ostrově 02
Lokalizace	Na ostrově - pod cestou				
Nadm. výška	345				
Kód biotopu	T5.5	Datum výběru	21.6.2013	Autor výběru	Klaudys
Souřadnice SB	Lat.	49° 44,345'		Lon.	14° 55,685'
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	
Souřadnice	Lat.			Lon.	

Náčrt plochy

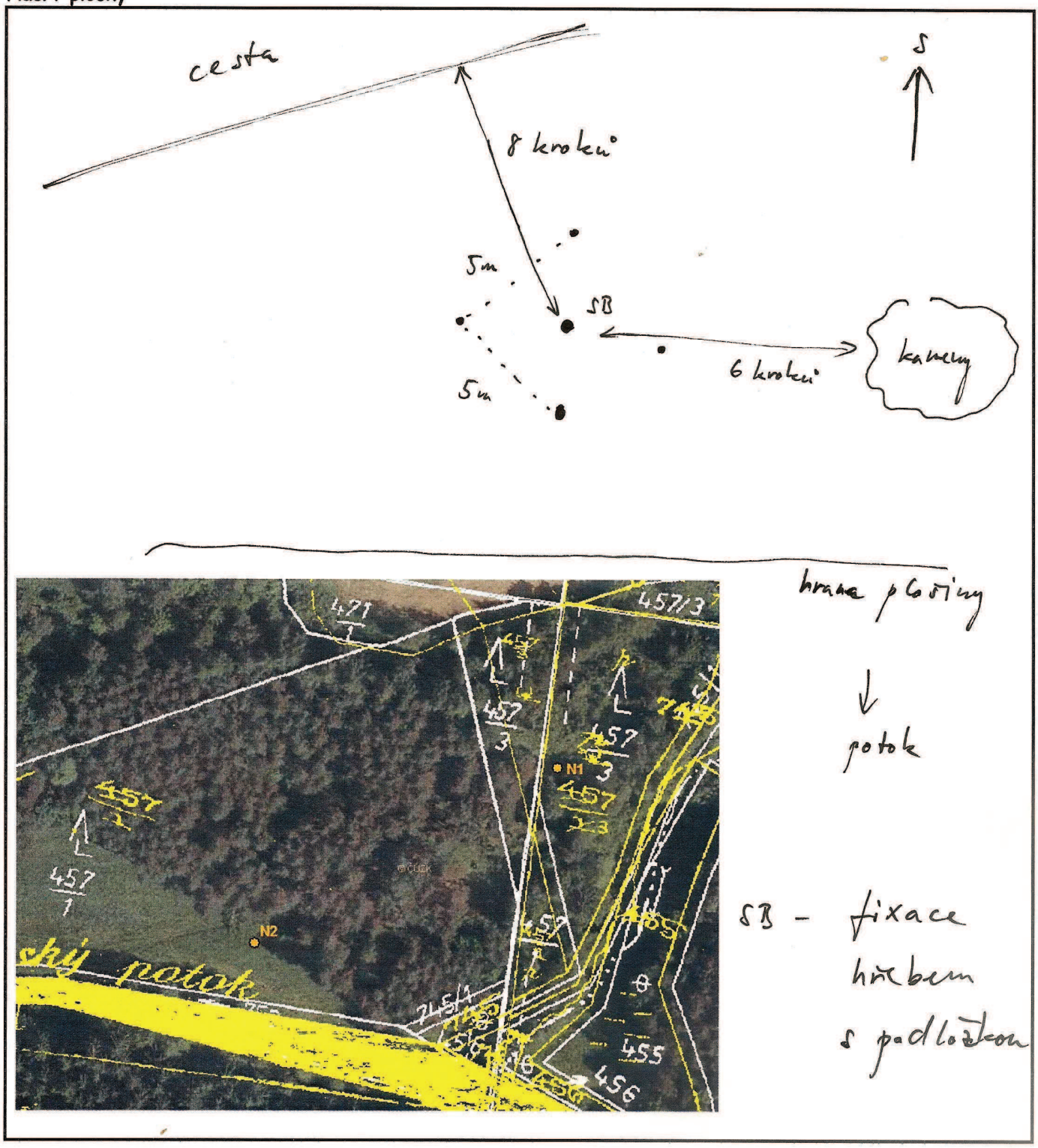

Datum zápisu	Autor zápisu	Velikost plochy (m²)	Reliéf	Expozice	Sklon svahu
21.6.2013	*Klaudýs*	*25*	*svažitý*	*JZ*	*5°*

Pokryvnost (%)

E3	-	E2	-	E1	*80*	E0	*20*	Celkem	*80*	Výška E1 (cm)	*20*

Seznam druhů po patrech včetně pokryvnosti

E1:
***Galeopsis speciosa* +**
***Euphorbia cyparissias* +**
***Knautia arvensis* 2**
***Veronica chamaedrys* +**
***Thymus pulegioides* 2**
***Achillea millefolium* 1**
***Rumex acetosa* 1**
***Viola canina* +**
***Alchemilla vulgaris agg.* +**
***Quercus robur* r**
***Holcus mollis* +**
***Rubus fruticosus* r**
***Dianthus deltoides* +**
***Poa pratensis* +**
***Dactylis glomerata* +**
***Arrhenatherum elatius* +**
***Carlina acaulis* r**
***Gallium mollugo* +**
***Anthriscus sylvestris* r**
***Potentilla erecta* +**
***Agrostis capillaris* +**

Vlivy, management (viz VMB)

Vliv: pastva	**ano** - ne - nezjištěn
Vliv:	**ano** - ne - nezjištěn

Poznámka

Kopečky mraveniště

Fotodokumentace

Číslo	*1*	Souřadnice bodu	Lat.		Lon.	
		Popis	*Od cesty*			
Číslo	*2*	Souřadnice bodu	Lat.		Lon.	
		Popis	*Od kamení*			

Foto 1

Foto 2

Příloha č.4 Pracovní plochy Na ostrově

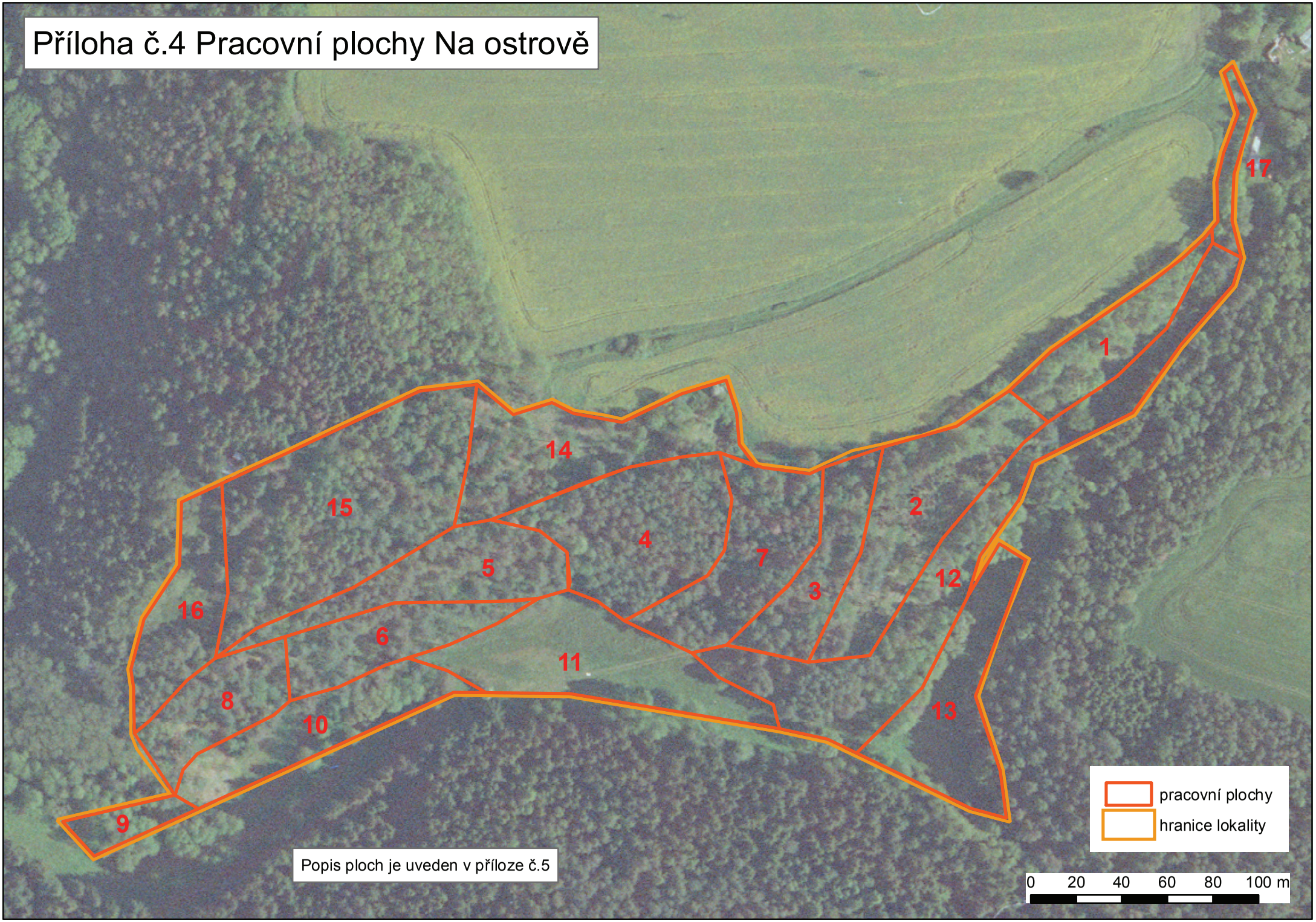

Popis ploch je uveden v příloze č.5

Popis ploch a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení plochy	Výměra (ha)	Zakmenění	Stručný popis charakteru plochy	Doporučený zásah, event. Perspektivní záměr
1	0,21	5	rozvolněný porost DBL, BO, s několika MD, mladší dorůstající DB, bez keřů, jalovce ojedinělé Cílový stav	pastva, individuální ochrana jednotlivých perspektivních mladých DB
2	0,42	2	silně rozvolněná plocha s jádrem populace jalovců, solitery BO, BŘ, nálet DB, na severní straně řada MD (ochrana před větrem), ve východní části rozrůstající se keře, monitorovací plocha č.1, plošky trávníků	pastva, redukce náletů stromů a keřů křovinořezy
3	0,22	8	hustý porost BO, v podúrovni DB, JS, TŘ, na přechodu k ploše 2 prosvětlenější, zlomy borovic, ojediněle SM, jalovce	pastva, silná redukce SM, BO, zaměřená na postupné uvolnění DB, ponechat padlé kmeny, postupné navázání na plochu č.2 - cílové zakmenění 2-3
4	0,44	7	hustší porost BO s podrůstajícím DB, TŘ, ojediněle SM, vtroušená LP, BŘ, prosvětlená pouze část nad táborem, rozptýlené jalovce, erozní svah, řídký podrost bez keřů, u studánky naopak vlhčí část s OLL a lískou	pastva, ve spodní části jednotlivý výběr BO zaměřený na uvolnění jalovců, ponechat několik padlých kmenů
5	0,3	7	skalní výchozy a prudší svah mezi stezkou a cestou, hustší BO s vtroušenou BŘ, jalovce ojediněle	pastva, pouze jednotlivý výběr BO, podpora doprovodných dřevin, ponechat padlé kmeny
6	0,22	6	rozvolněná BO, DB, BŘ, TŘ v podúrovni, větší počet jalovců ve stráni, nálety BŘ	pastva, redukce BO zaměřená na uvolnění jalovců, sočasně uvolňování DB, cílové zakmenění 2-3
7	0,33	9	vlhká roklina s množstvím padlého dřeva, SM, BO, podrost bezu, v horní části vyústění trubky zpod horní cesty – průchod vody, obtížně přístupné	možno ponechat hustší, pouze redukce SM, na spodním okraji u cesty silná redukce BO zaměřená na odstranění zástinu plochy č.4 , ponechat několik padlých kmenů
8	0,22	7	v dolní části mohutné SM, v horní části BO, stinná poloha bez jalovců, na hranici skalní hřbet s DB a janovcem	SM ponechat na dožití (stín pro ovce), v horní části jednotlivý zdravotní výběr BO, pastva, na skalním hřbetu výřez křovin
9	0,07	4	zarostlá louka - OLL, vrba křehká, u paty svahu SM, vysoká vegetace – tužebník, kopřiva	bez těžebních zásahů, výhledově obnova seče
10	0,29	bezlesí	mokřadní louka u potoka s OLL, staré koryto potoka, slalaš	bez těžebních zásahů, pastva, obnova původního koryta potoka, vytvoření tůní
11	0,44	bezlesí	suchý trávník na mělké půdě, v jižní části přecházející ve vlhčí trávníky u potoka, sešlapáváno, tábor	pastva, umístění zázemí letní tábora
12	0,63	5	stráň pod cestou s nerovným terénem, staré třešně a jabloň, v dolní části zbytek porostu s BO, DB, SM, zmlazení DB	pastva, dále proředit porost, prioritně SM, podporovat DB, cílové zakmenění 2-3, proředění břehové linie OL z důvodu snížení zastínění plochy

13	0,34	louka	vlhčí louka na svahu, salaš	pastva
14	0,41	5	vyklučená plocha po akátech, rozvolněný porost BO, BŘ, LP, DB, zmlazující akáty, skupina jalovců	pastva, likvidace akátů a náletů stromů a keřů podpora jednotlivých vybraných solitérních DB, cílové zakmenění 2-3
15	0,75	9	hustý porost BO, s podrostlým DB, vtroušena BŘ, SM, MD, v podrostu líska	jednotlivý výběr hlavně v SM a MD, postupně uvolňovat DB, ponechávat padlé kmeny
16	0,25	5	plocha u chat, v dolní části okrsek AK, BO	likvidace AK
17	0,06	cesta	příjezdová cesta	udržování sjízdnosti

Příloha č.6 Situace lokality na obrysové lesnické mapě LHO Vlašim

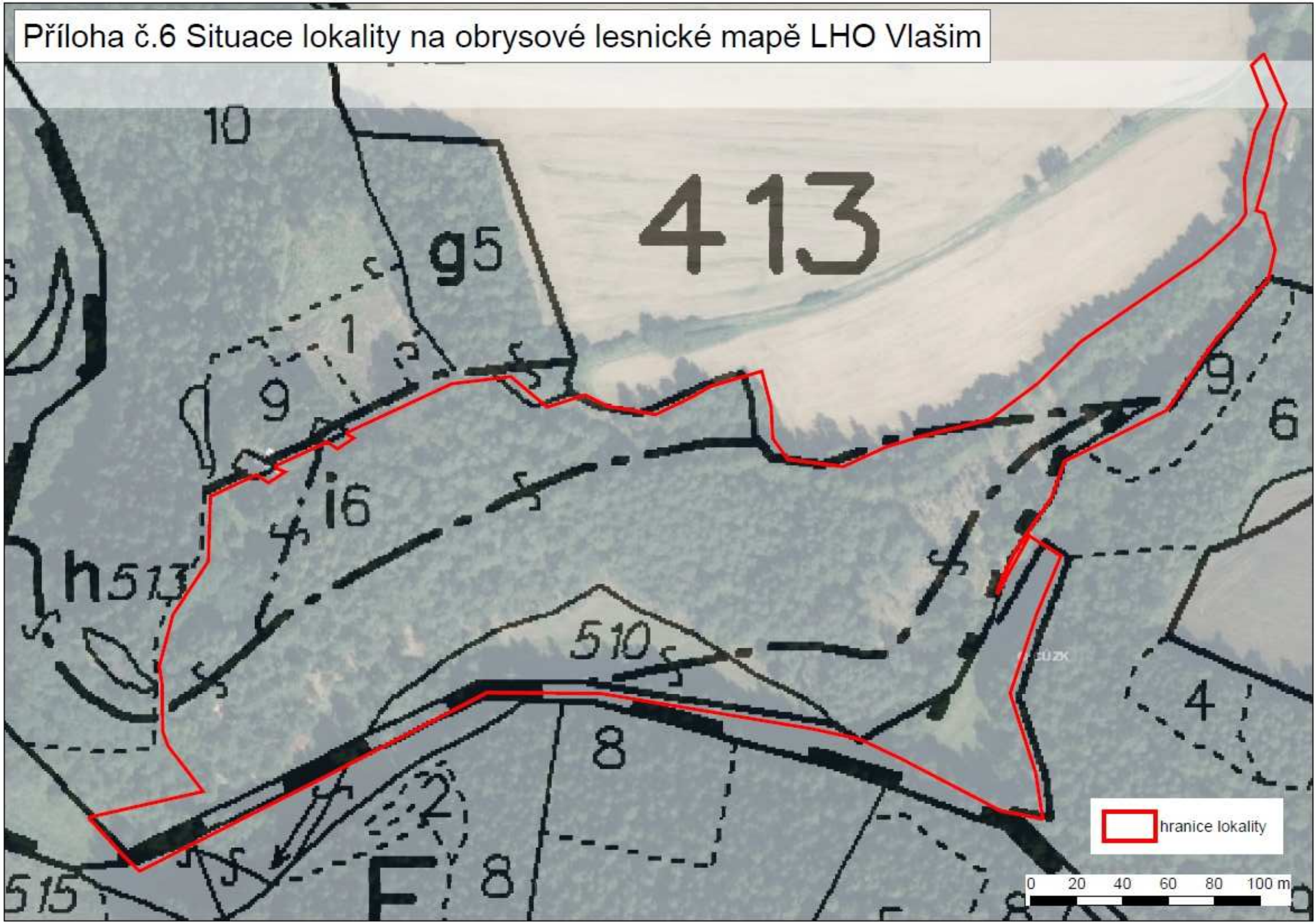

© Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem

Oddělení: **413**	Plocha: **79.93**	Majitel:			LHC: **106801**	Platnost: **01.01.2011 - 31.12.2020**	
Dílec: **C**	Plocha: **14.26**				Název: **LHO Vlašim**	LS(LZ): **LS Kácov**	
Porost: **i**	Plocha: **5.01**	Kategorie/překryv: **32a**	Zvl.st.:	LO: **10**	Pásmo ohrožení: **D**	OLH:	Úsek: **1**

Popis porostu:

PP Na Ostrově. Porost na J svahu. Skalnatý terén. Půdoochranný charakter. ÚSES - LBC Na Ostrově II.

Porostní skupina: **6**	Plocha pro.sk.: **4.55**	LT: **1Z1**	Lesní úřad:	Kód k.ú.: **703168**	Název k.ú.: **Nemíž**

Popis porostní skupiny:

Porost půdoochranného charakteru. Skalnatý svah. Vtroušené dřeviny AK,OL. Podrost jalovce obecného - Juniperus communis. Výchovu upřednostnit v místech se zastíněným jalovcem. Provádět primární pastvu jako ochranu proti buření.

Etáž: **06**	Parc. plocha etáže: **4.55**	Skut. plocha etáže: **4.55**	Kód majetku: **1672**	Model. těž. %: **0**	Obmýtí/obnovní doba: **120/40**	% MZD:

HS:	Věk:	Zakm.:	Dřevina	Zastoupení (%)	Výčetní tloušťka (cm)	Střední výška (m)	Objem stř.kmene (m3 b.k.)	AVB	RVB	Gen. klas.	Poškození Druh	Poškození 10%	Imise	Zásoba (m3 b.k.) na 1 ha	Zásoba (m3 b.k.) Celkem	Těžba výchovná nal.	Těžba výchovná nas.	Těžba výchovná Plocha (ha)	Těžba výchovná Objem (m3)	Těžba obnovní Plocha (ha)	Těžba obnovní Objem (m3)	Prořezávky nal.	Prořezávky nas.	Prořezávky Plocha (ha)	Zalesnění Druh	Zalesnění Dřevina	Zalesnění ha
4223	**59**	**7**	**BO**	**70**	**24**	**19**	**0.35**	**24**	**3**				**0**		**599**				**16**		**0**				***Celkem***		
			DB	**20**	**18**	**15**	**0.16**	**18**	**6**				**0**		**99**				**4**		**0**						
			BR	**5**	**20**	**18**	**0.23**	**20**	**3**	**C**			**0**		**26**				**0**		**0**						
			MD	**5**	**25**	**20**	**0.42**	**26**	**2**				**0**		**50**				**8**		**0**						
			Celkem:	***100***										***171***	***774***	***0***	***1***	***4.55***	***28***	***0.00***	***0***		***0***	***0.00***			

Příloha 7 – letecké snímky lokality

Letecký snímek lokality z roku 2012, pro orientaci soutisk s SMO5. Zdroj: Mapový server ÚHÚL

Historický letecký snímek z roku 1953. Zdroj: kontaminace.cenia.cz